

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 4To/44/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7817010934
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. František Ševčovič
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2018:7817010934.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Františka Ševčoviča a sudcov JUDr. Jaroslava Chleboviča a JUDr. Zuzany Homzovej, v trestnej veci obžalovaného C. D., pre zločin porušovania domovej slobody v spolupáchateľstve podľa § 20, § 194 ods.1, ods.3 písm. a) Tr. zák., na verejnom zasadnutí konanom dňa 24. októbra 2018, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Rožňava zo dňa 28.2.2018, sp. zn. 3T/113/2017 takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods.1 písm. d) Tr. por. z r u š u j e napadnutý rozsudok v celom rozsahu.

Podľa § 322 ods.3 Tr. por. obžalovaný C. D., nar. XX.X.XXXX v M.Ň., trvale bytom Š., I. XXX

je vinný,

že dňa 19.07.2017 okolo 23.30 hod. po predchádzajúcej vzájomnej dohode spolu aj s obvineným N. U., v obci Š., okres M., cez neuzamknutú bránu vošli do dvora rodinného domu na ulici B. č. XXX, majiteľa PaedDr. N. I., nar. XX.XX.XXXX, ktorý v tom čase spal, následne cez neuzamknuté vchodové dvere vošli do rodinného domu, odkiaľ odcudzili 1 ks vreckové hodinky zn. X., striebornej farby, s 30 cm retiazkou striebornej farby, 1 ks vreckové hodinky, striebornej farby a 1 ks náramkové hodinky zn. E., čím spôsobili škodu pre PaedDr. N. I. vo výške najmenej 62,- €,

t e d a

spoločným konaním neoprávnene vnikol do obydľia iného

č í m s p á c h a l

v spolupáchateľstve podľa § 20 Tr. zák. prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods.1 Tr. zák.

Za t o s a o d s u d z u j e

podľa § 194 ods.1 Tr. zák., § 36 písm. l) Tr. zák., § 37 písm. m) Tr. zák., § 38 ods.2 Tr. zák. na trest odňatia slobody v trvaní 13 (trinásť) mesiacov nepodmienečne.

Podľa § 48 ods.2 písm. b) Tr. zák. obžalovaného pre výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Rožňava rozsudkom zo dňa 28.2.2018, sp. zn. 3T/113/2017 uznal obžalovaného C. D. za vinného zo zločinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1,3 písm. a) Tr. zák. v spolupáchateľstve podľa § 20 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 19.07.2017 okolo 23.30 hod. po predchádzajúcej vzájomnej dohode spolu aj s obvineným N. U., v obci Š., okres M., cez neuzamknutú bránu vošli do dvora rodinného domu na ulici B. č. XXX, majiteľa PaedDr. N. I., nar. XX.XX.XXXX, ktorý v tom čase spal, následne cez neuzamknuté vchodové dvere vošli do rodinného domu, odkiaľ odcudzili 1 ks vreckové hodinky zn. X., striebornej farby, s 30 cm retiazkou striebornej farby, 1 ks vreckové hodinky, striebornej farby a 1 ks náramkové hodinky zn. E., čím spôsobili škodu pre PaedDr. N. I. vo výške najmenej 62,- €.

Za to okresný súd uložil obžalovanému podľa § 194 ods. 3 Tr. zák., s použitím § 38 ods. 2 Tr. zák. s prihliadnutím na pohľadujúcu okolnosť uvedenú v ustanovení § 36 písm. l) Tr. zák. a na priťažujúcu okolnosť uvedenú v ustanovení § 37 písm. m) Tr. zák. trest odňatia slobody v trvaní 36 (tridsaťšesť) mesiacov nepodmienečne.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. súd obžalovaného zaradil pre výkon tohto trestu do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie obžalovaný, ktoré cestou svojho obhajcu aj písomne odôvodnil tak, že súd sa nevysporiadal správne s jeho obranou, ktorú prezentoval nielen v priebehu hlavného pojednávania, ale už aj v odpore podanom proti trestnému rozkazu. Má za to, že konanie kladené mu za vinu nebolo správne právne kvalifikované, čo sa následne premietlo do nesprávneho výroku o vine, ale aj treste.

Ako to vyplýva aj zo skutkovej vety mal vniknúť do neuzamknutého rodinného domu poškodeného spolu aj so spoluobžalovaným, a tam mu mali odcudzit' veci bližšie popísané v podanej obžalobe a následne aj v napadnutom rozsudku, a to v celkovej hodnote 62,- Eur v čase, keď vo svojom dome poškodený spal v silne opitom stave (čo poškodený na hlavnom pojednávaní poprel, a aj súd vypustil túto okolnosť z výrokovej vety).

Nespochybňuje, a ani nikdy nespochybňoval, že v žiadnom prípade nie je prípustné vniknúť do obydlia iného ani v jeho opitosti, ani v čase, keď toto obydlie nie je uzamknuté, predsa však ide o okolnosti, ku ktorým súd mal prihliadnuť pri hodnotení skutkových okolností, ako aj pri výmere trestu (aj keď v danom prípade pri aktuálnej právnej kvalifikácii mu bol uložený trest odňatia slobody na dolnej hranici trestnej sadzby), pretože ide o ľahkovážne konanie poškodeného, ktoré je možné hodnotiť ako jeho spoluzavinenie na tom, že ku skutku vôbec došlo, pretože by sa nikdy neboli odvážili vniknúť do jeho obydlia, ak by toto bolo uzamknuté. Pochybenie pri právnej kvalifikácii vidí však predovšetkým v tom, že ich konanie nesmerovalo voči poškodenému ako osobe vyššieho veku, nanajvýš je možné uvažovať o tom, že ich konanie smerovalo voči veci jemu patriacej. Trestného činu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 3 písm. a) Tr. zák. sa dopustí ten, kto neoprávnene vnikne do obydlia iného alebo tam neoprávnene zotrvať a spácha taký čin voči chránenej osobe.

Objektom tohto trestného činu je domova sloboda iného, ktorého je možné sa dopustiť či už vykonaním násillia na osobe, ktorej domova sloboda je chránená (vlastník, užívateľ a pod.) alebo čo aj odcudzením jeho vecí, prípadne aj inak. Nazdáva sa, že ust. písm. a) ods. 3 § 194 Tr. zák. logicky chráni len osobu, či už vlastníka, užívateľa a pod. pred porušením jej obydlia, nie však aj jej veci (veď poškodený ani nemusí byť prítomný vo svojom obydli v čase vniknutia páchatel'a, teda ťažko je možno aj takýto prípad chrániť použitím aj ust. tretieho odseku).

Navyše v súdnej veci vo vz'ahu ku skutkovej okolnosti, že mali vedieť, že poškodený v čase útoku bol už vo veku nad 60 rokov, neboli produkované žiadne objektívne dôkazy, a preto namietaná právna kvalifikácia nemôže obstať. Nič na tom nemení ani skutočnosť, že v prípravnom konaní mali uviesť (ako to vyplýva z podanej obžaloby), že vedeli, že je to starší chlap. Ide o tvrdenie všeobecnej povahy. Pre neho je starším chlapom v podstate každý muž, ktorý má viac rokov ako on. Rozhodne však nešlo z ich strany o konanie, ktoré by bolo v príčinnej súvislosti s vekom poškodeného. O tom, že im bol ľahostajný vek poškodeného svedčí aj fakt, že do obydlia poškodeného mali vniknúť vtedy, keď (opitý) spal, teda bez ohľadu na to, koľko mal rokov. V žiadnom prípade nie je možné konštatovať, že by boli útočili

na poškodeného v súvislosti s touto okolnosťou a subjektívne ju spájali s možným menším odporom alebo slabšou odvetou poškodeného umocnením účinku trestného činu poškodenému okolnosťou, ktorá zakladá alebo podporuje jeho rozhodnutie spáchať trestný čin. Mali snahu využiť jeho opitosť a nie jeho vek (viď obdobne aj rozsudok Najvyššieho súdu SR z 3. decembra 2013, sp. zn. 2 Tdo 65/2013, R 117/2014). Platí to o to viac, že sám pán poškodený potvrdil, že aj napriek svojmu zrelému veku je stále fyzicky aktívny, aj toho času športuje a podľa jeho zistení ide o bývalého vrcholového športovca a učiteľa telesnej výchovy, teda nie je prijateľné tvrdenie, že by sa v osobe pána poškodeného jednalo o človeka, ktorý by bol fyzicky menej zdatný vzhľadom na svoj vek. O tom, že sa konania kladeného mu za vinu nedopustil v súvislosti s vekom poškodeného svedčí aj fakt, že keď tento naňho zakričal, hneď sa dal na útek (viď výpoveď poškodeného). Až by bol konal s tým vedomím, že poškodený je slabším jedincem pre svoj vek, nebol by sa zľakol a nebol by sa dal na útek pred ním, zvlášť nie tak, že boli v početnej prevahe (boli dvaja, kým on bol len sám).

V tomto smere poukázal aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 5To/27/2016 z ktorého taktiež vyplýva, že útok páchatel'a má smerovať voči osobe staršieho veku (a teda nie voči jeho veciam). Rovnaký záver vyplýva aj z ďalšieho obdobného judikátu toho istého súdu sp. zn. 5To/36/2016.

Záverom zdôraznil, že vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že mali spáchať trestný čin v súvislosti s vekom poškodeného. Navyše, táto kvalifikácia je nesprávna aj v súvislosti s ust. § 139 ods. 2 Tr. zák., podľa ktorého ustanovenie odseku 1 § 139 sa nepoužije, ak trestný čin nebol spáchaný v súvislosti s postavením, stavom alebo vekom chránenej osoby. Z vykonaného dokazovania totiž tak, ako na to už aj vyššie poukázal nevyplýva, že by boli vnikli do domu poškodeného preto, že tento je osobou vyššieho veku.

Táto námietka týkajúca sa právnej kvalifikácie je veľmi závažná, pretože práve od nej závisí, či konanie kladené im za vinu sa posúdi ako prečin alebo zločin, čo môže mať výrazný vplyv na druh a výmeru trestu.

Navrhol preto zrušiť napadnutý rozsudok a vec vrátiť na ďalšie konanie a rozhodnutie súdu prvého stupňa.

Na základe podaného odvolania krajský súd podľa § 317 ods.1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného je dôvodné.

Prvostupňový súd oprel svoje skutkové zistenia o výpovede obžalovaného C. D., poškodeného PaedDr. N. I., listinné dôkazy i celý spisový materiál a to v rozsahu uvedenom vo výroku napadnutého rozsudku. S ustálenými skutkovými zisteniami okresného súdu sa odvolací súd stotožňuje i s poukazom na hodnotenie dôkazov, ktorých obsah je rozvedený v odôvodnení napadnutého rozsudku, aplikujúc zákonné ustanovenie § 2 ods.12 Tr. por.

Úsudok konajúceho súdu viažuci sa na skutkové závery posudzovanej veci je logický, zrozumiteľný a správny.

Následne konanie obžalovaného C. D. prvostupňový súd kvalifikoval ako zločin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods.1, ods.3 písm. a) Tr. zák. v spolupáchateľstve podľa § 20 Tr. zák. č. 300/2005 Z.z.

Odvolací súd na rozdiel od okresného súdu sa nestotožnil s právnou kvalifikáciou skutku v rozsahu, ktorým okresný súd uznal obžalovaného vinným aj závažnejším spôsobom konania s poukazom na kvalifikačný moment - spáchanie skutku voči chránenej osobe.

Podľa § 139 ods.1 písm. e) Tr. zák. chránenou osobou sa rozumie osoba vyššieho veku.

Podľa § 139 ods.2 Tr. zák. sa ustanovenie odseku 1 nepoužije, ak trestný čin nebol spáchaný v súvislosti s vekom chránenej osoby. Toto ustanovenie zdôrazňuje aplikáciu týchto kvalifikačných pojmov len v súvislosti s postavením, stavom alebo vekom chránených osôb.

Odvolačný súd v uvedenom kontexte zvyrazňuje, že ani skutkové tvrdenia uvedené v obžalobe neobsahujú žiadnu okolnosť, ktorá by poukazovala na spáchanie skutku obžalovaným práve v príčinnej súvislosti s vekom poškodeného. Navyiac tak v prípravnom konaní, ako i na hlavnom pojednávaní okresného súdu nebolo dokázané, aby obžalovaný konal práve v príčinnej súvislosti s vekom poškodeného, a s touto okolnosťou ju aj subjektívne spájal s možným menším odporom alebo slabšou odvetou poškodeného umocnením účinku trestného činu voči poškodenému.

Uvádzanému záveru odvolacieho súdu svedčí skutočnosť, že do obydlija poškodeného vnikli obžalovaní v čase jeho spánku, ktorý si privodil konzumáciou alkoholických nápojov (túto okolnosť potvrdil už v prípravnom konaní nielen obžalovaný, ale i samotný poškodený), bez ohľadu na vek poškodeného. Z uvedeného dôvodu preto odvolací súd uvedené pochybenie okresného súdu napravil tak, že podľa § 321 ods.1 písm. d) Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok a sám podľa § 322 ods.3 Tr. por. uznal obžalovaného za vinného z prečinu porušovania domovej slobody spolupáchateľstvom podľa § 20, § 194 ods.1 Tr. zák.

Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy (§ 34 ods. 4 Tr. zák.).

Obžalovaný je v mieste bydliska hodnotený všeobecne. Z odpisu registra trestov je zrejmé, že obžalovaný bol doposiaľ 9-krát súdne trestaný. Naposledy bol odsúdený rozsudkom Okresného súdu Rožňava zo dňa 7.1.2015, sp. zn. 3T/189/2014 zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods.1 Tr. zák. a iné, za čo mu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 28 mesiacov, pre výkon ktorého bol zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, z výkonu ktorého bol uznesením Okresného súdu Košice II zo dňa 19.10.2016, sp. zn. 6 Pp/80/2016 podmienene prepustený a bola mu určená skúšobná doba v trvaní 5 rokov.

Podľa § 194 ods.1 Tr. zák. kto neoprávnene vnikne do obydlija iného alebo tam neoprávnene zotrvá, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

Pri ukladaní trestu obžalovanému odvolací súd prihliadol na poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Tr. zák.- priznal sa k spáchaniu trestného činu a trestný čin úprimne oľutoval i na príťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Tr. zák. - už bol za trestný čin odsúdený. Postupom podľa § 38 ods. 2 Tr. zák., pri vyrovnanom pomere poľahčujúcich a príťažujúcich okolností uložil obžalovanému trest odňatia slobody vo výmere 13 mesiacov a na výkon trestu ho zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák., pretože v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu bol vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin.

Takto uložený trest podľa názoru odvolacieho súdu zodpovedá všetkým okolnostiam prípadu a osobe páchatela. Zároveň je primeraný a schopný splniť funkciu ochrany spoločnosti i prevencie (individuálnej i generálnej) a zároveň vyjadruje aj morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

To boli dôvody, pre ktoré odvolací súd o odvolaní obžalovaného rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.